

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: علی شم‌آبادی، ۱۳۹۴

بررسی قاعده نفی سبیل با تکیه بر آراء فقهی امام خمینی (ره)

بدون تردید برخی از قواعد فقه اسلامی در تعیین حدود روابط مسلمانان با ملل دیگر نقش تعیین کننده-ای ایفا می-کنند. در این راستا، قاعده نفی سبیل از جمله قواعد فقه است که در روابط حقوقی مسلمانان با غیرمسلمانان نقش تعیین کننده‌ای دارد و به عنوان شاخصی مطمئن برای تعدیل و تنظیم روابط یادشده به کار می‌رود و حافظ استقلال، عزت و شرافت مسلمانان است؛ به-گونه‌ای که در جهان امروز که کشورهای استعمارگر به دنبال نفوذ و سلطه هر چه بیش‌تر بر ممالک اسلامی هستند، قاعده نفی سبیل، سنگری مهم در برابر هجمه‌ها محسوب می‌شود. بسیاری از روابط و مناسبات جهان اسلام و جهان کفر، در ابعاد فرهنگی، اقتصادی، نظامی و اجتماعی تحت تأثیر این قاعده قرار می‌گیرد و با قاطعیت می‌توان گفت که این قاعده در روابط خارجی اسلام و مسلمانان، حق و تو دارد. در هر عمل، قرارداد و تصمیمی در زمینه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، نظامی، فرهنگی و... در صورتی که مقدمه و زمینه تسلط کفار بر مسلمین را فراهم آورد، قاعده نفی سبیل پای در میان می‌گذارد و آن قرارداد را باطل می‌سازد. در این راستا، نیاز به تصریح است که در شریعت اسلام، دو نوع قاعده وجود دارد؛ یک دسته قواعد اولیه است و تا زمانی اعتبار دارد که معارض با قاعده اهم نباشد. نوع دوم، قواعد ثانویه است که بر قواعد و مقررات اولیه حکومت دارد. در موارد ویژه‌ای، هرگاه منافع و ارزش‌های حیاتی جهان اسلام، در معرض خطر قرار گیرد، قواعد ثانویه فقهی که ضامن تأمین ارزش‌های متعالی و حیاتی اسلام است، قد برافراشته، قواعد اولیه را باطل اعلام می‌کند. قاعده نفی سبیل، از قواعد ثانویه فقهی است.

کلیدواژه‌ها: نفی سبیل فقه امام خمینی شیعه

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۳۲۰۲۸

تاریخ دفاع: ۱۳۹۴/۱۱/۰۴

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

M.A. Thesis:

Check rejection rule mustache relying on legal arrangements Imam Khomeini

No doubt some of the rules of Islamic law in the determination of Muslim relations with other nations-that play a decisive role. In this regard, the rule of law, denial of mustaches,

including rules on legal relations between Muslims and non-Muslims is crucial as an indicator sure to adjust and maintain the relationship in question is used and preserve the independence, dignity and honor of the Muslims, Bh-Gvnh- in a world in which nations seek to influence and colonial domination over the Islamic countries are more the rule denying the mustache, is a milestone in the attacks. Many relations of the Islamic world and the world of unbelief, in aspects of cultural, economic, and social system is affected by this rule and it can be said with certainty that the rules on foreign relations of Islam and Muslims, has a veto. In practice, contracts and decisions in the fields of economic, political, military and cultural domination of infidels over Muslims if the introduction and background to provide a rule negating the shares mustache and the contract is canceled. In this regard, the need to stipulate that in Islam, there are two types of rules, a set of basic rules that conflict with the law and as long as credit is not important. The second type, secondary rules on the rules and regulations of the state. In particular, when vital interests and values ??of the Islamic world is at risk, to guarantee the provision of high values ??and vital legal secondary rules of Islam, stood, nullifying the original rules. Rule mustache denial of legal rules is secondary.